

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

**Placówka opiekuńczo – wychowawcza
Dom Dziecka w Koźuchowie ul. Traugutta 17 K**

Działając na podstawie art. 186 pkt 3, w związku z art. 123 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135) Zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kraska – inspektor Wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 17-1/2013 z dnia 22 stycznia 2013 roku;
- Elżbieta Szwonka – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 17-2/2013 z dnia 22 stycznia 2013 roku ;

za zgodą wojewody lubuskiego przeprowadził w dniu 31 stycznia 2013 roku **kontrolę doraźną** w trybie uproszczonym w placówce.

Przedmiotem kontroli było zbadanie nieprawidłowości związanych z przestrzeganiem praw dziecka w placówce, sygnalizowanych w piśmie Biura Rzecznika Praw Dziecka z dnia 10 stycznia 2013r. Nr ZEW/414/38-1/2013/ZA, które wpłynęło do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu w dniu 14.01.2013r. W piśmie tym wskazywano nieprawidłowości dotyczące przeniesienia wychowanków (braci * W.) z Domu Dziecka w Koźuchowie do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej, znacznie oddalonej od ich rodziny, niedopełnienia formalności przy tym przeniesieniu oraz stosowanych przez Dom w Koźuchowie metod wychowawczych.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Wojciech Żurowskiego- Dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Koźuchowie.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali: p. Wojciech Żurowski, p. Bernadeta Martynowicz–wychowawca koordynator w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Koźuchowie, p. Agnieszka Miszczak – pracownik socjalny, p. Anna Dzedzic – pedagog, p. Tomasz Miszczak – wychowawca.

Celem kontroli było zweryfikowanie przestrzegania praw dziecka, określonych w art. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Szczegółowej ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Działania PCPR podjęte wobec rodziny małoletnich przed umieszczeniem ich w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz okoliczności skierowania braci * W. do placówki
2. Dokumentację dot. sposobu funkcjonowania braci * W. w placówce w Koźuchowie
3. Okoliczności zmiany placówki dla braci * W.

Podczas czynności kontrolnych zastosowano technikę analizy dokumentacji dotyczącej braci * W., przyjęto do protokołu pisemne oświadczenie dyrektora placówki, przeprowadzono rozmowę z pedagogiem, pracownikiem socjalnym, wychowawcą-koordynatorem oraz pobrano kserokopie dokumentów związanych z tą sprawą. Skierowano również pismo do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli, z prośbą o wyjaśnienia na temat działań podjętych wobec rodziny małoletnich umieszczonych w placówce, jak również o wyjaśnienie okoliczności skierowania dzieci do placówki.

* Ze względu na dużą zawartość w tekście wrażliwych danych osobowych wychowanków placówki, działając zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych dokonano wyłączenia dalszej części protokołu. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.Nr 112, poz. 1198 z późn.zm.).

WNIOSKI

1. Placówka dobrze rozeznała sytuację wychowanków i opracowała plan pomocy dla każdego z braci * W. oparty o rzeczywiste potrzeby dzieci. Dokumentacja wychowanków potwierdza konieczność podjęcia natychmiastowych działań, związanych z eliminacją negatywnych zachowań braci oraz ich wpływem na innych wychowanków. Jednak działania te nie zostały wdrożone do realizacji i bardzo szybko podjęto decyzję o przeniesieniu wychowanków do innej placówki (bez uprzedniej próby wdrożenia działań, zmierzających do poprawy sytuacji dzieci).
2. Dokonana zamiana placówki dla wychowanków * W. wiązała się z kolejną destabilizacją ich sytuacji życiowej. Już samo umieszczenie chłopców w placówce opiekuńczo -
- wychowawczej nie było przez nich akceptowane, a przeniesienie ich do kolejnej, oddalonej placówki, bez uprzedniego przygotowania ich na to oraz sposób, w jaki poinformowano chłopców o tym fakcie może mieć znaczący wpływ na pogłębienie się stwierdzonego u nich poczucia braku akceptacji, zachwiania poczucia bezpieczeństwa i zaufania do dorosłych.
3. Nie dopełniono formalności związanych z dokonaniem oceny zasadności pobytu wychowanków w placówce podczas posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
4. Określone w art. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prawa dziecka do wychowywania w rodzinie, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami oraz ochrony przez arbitralną ingerencją w jego życie nie zostały zaspokojone. Również sposób, w jaki poinformowano chłopców o podjętej decyzji dotyczącej zmiany placówki wskazywać może na nie zapewnienie prawa dziecka do swobodnej wypowiedzi i wyrażania własnych opinii i poglądów.
5. W toku postępowania wyjaśniającego, przeprowadzonego niezależnie od kontroli w placówce oraz na podstawie wniosków z kontroli uznano, że instytucje odpowiedzialne za wspieranie

rodziny naturalnej nie objęły rodziny działaniami profilaktycznymi, mającymi na celu pomoc w rozwiązaniu problemów wychowawczych, co doprowadziło do rozpadu rodziny i umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone uchybienia jest Dyrektor jednostki.

Pismem COPOW/09/266/2012 z dnia 22.04.2013r. Dyrektor Domu Dziecka w Kożuchowie wniósł do Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego zastrzeżenia do sprawozdania, otrzymanego w dniu 22.04.2013r.

Wniesione zastrzeżenia odnosiły się do wniosków powstałych w wyniku kontroli w placówce, zawartych w sprawozdaniu z kontroli doraźnej. Dyrektor w trybie przewidzianym dla zastrzeżeń do ustaleń zawartych w sprawozdaniu z kontroli, złożył dodatkowe wyjaśnienia w sprawie podjętych przez placówkę decyzji i zwrócił się z prośbą o ponowną analizę i ocenę sprawy, będącej przedmiotem kontroli.

W wyniku analizy cytowanego pisma Dyrektora, stwierdzono, że treści zawarte w dokumencie stanowiły wyjaśnienie motywów podjętych działań, będących przedmiotem kontroli. Wyjaśnienia te nie wniosły żadnych nowych faktów do ustaleń zawartych w sprawozdaniu z kontroli.

W związku z tym uznano, że złożone zastrzeżenia nie znajdują uzasadnienia i stanowiskiem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp. z dnia 6.05.2013r. zostały oddalone w całości.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 125 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zalecam:

1. Zapewnienie każdemu wychowankowi prawa do stabilnego środowiska wychowawczego, prawa do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, jak również prawa do swobodnej wypowiedzi i wyrażania własnych opinii i poglądów w szczególności poprzez:
 - unikanie przenoszenia wychowanków do placówek oddalonych od ich rodzin naturalnych;
 - informowanie wychowanków o każdej zmianie ich sytuacji życiowej w sposób umożliwiający zachowanie poczucia bezpieczeństwa;
 - podejmowanie działań zmierzających do łagodzenia konfliktów wychowanków z osobami im bliskimi.
2. Prowadzenie pracy z dzieckiem w placówce zgodnie z zapisami opracowanego dla wychowanka planu pomocy.
3. Dokonywanie oceny zasadności pobytu wychowanków w placówce podczas posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, szczególnie w odniesieniu do wychowanków, co do których istnieje zasadność zmiany placówki.

Pouczenie

Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

Podmiot, któremu wydano zalecenia jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki. Zgodnie z art. 198 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 10.000 zł.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Małgorzata Krasowska-Marczyk
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej